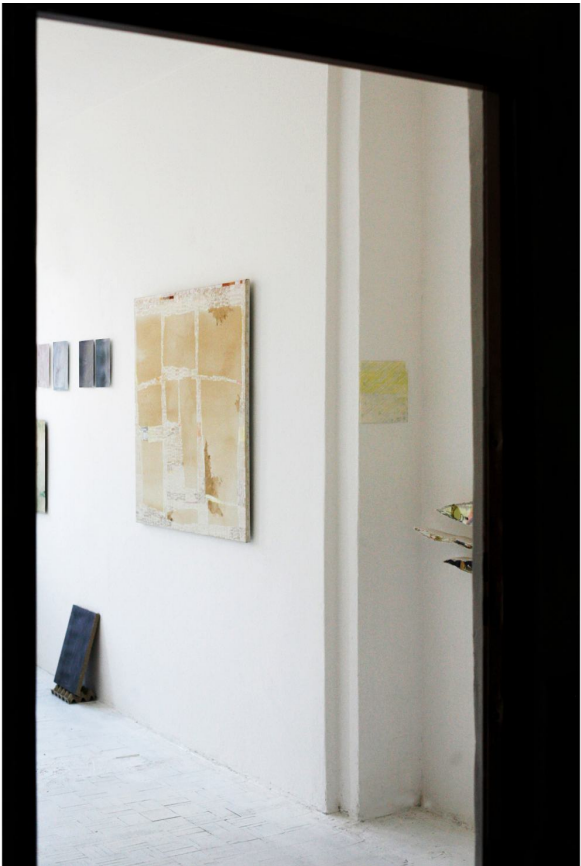
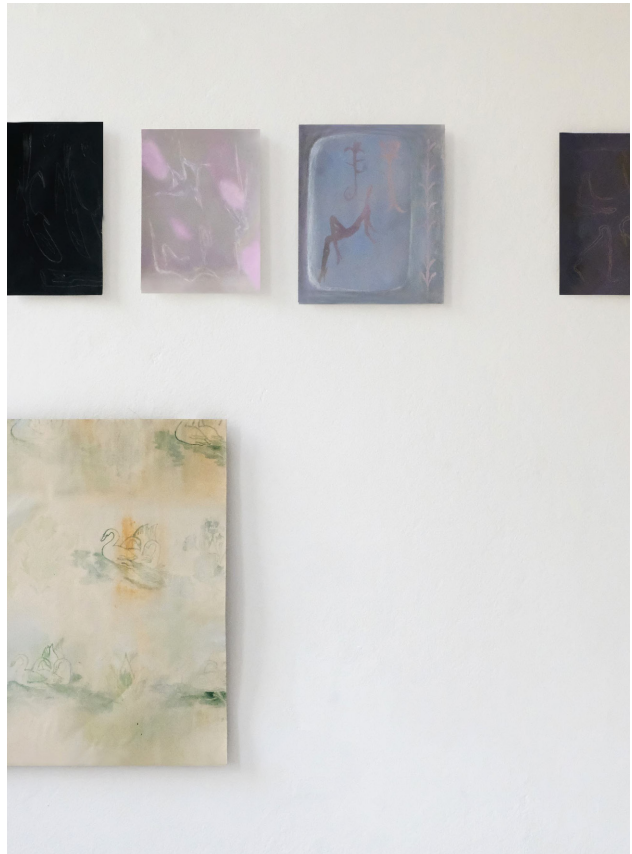

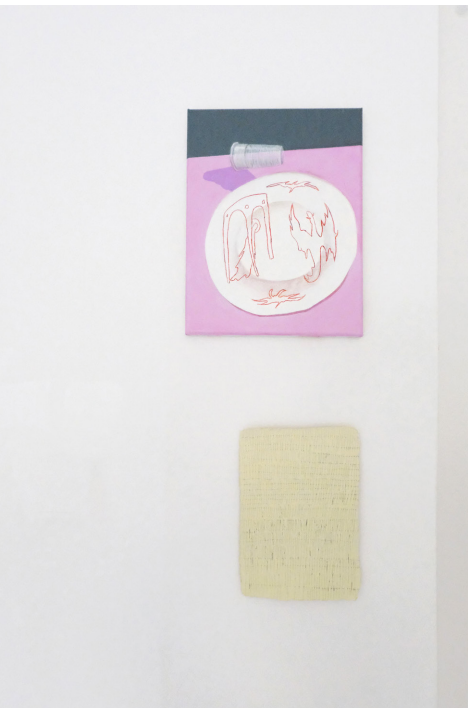
**NIE ZABIJAJ WE MNIE TEGO, CO
I TOBIE SIĘ DA**

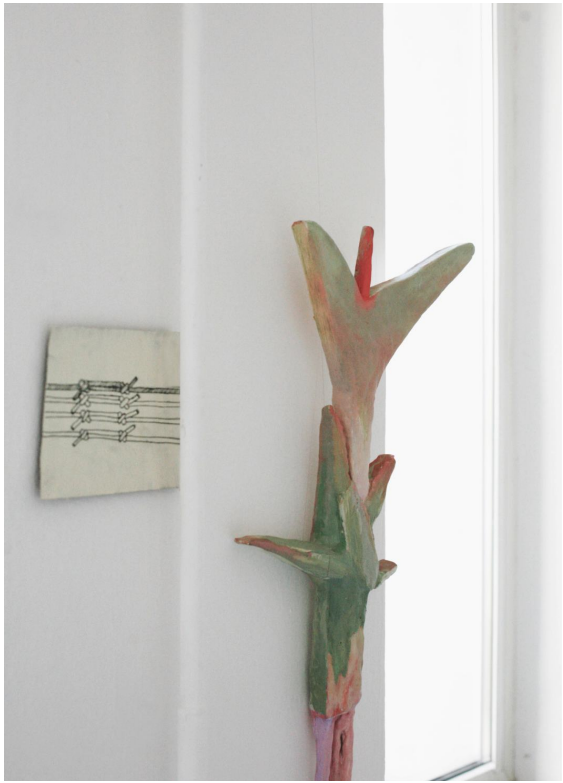

**ANA VOSTRUCHOVAITE
ALEKSANDRA HERBIK DWORCZAK**

Nie zabijaj we mnie tego, co i tobie siłę da

Ana Vostruchovaite

Aleksandra Herbiak-Dworczak

Zestawienie gestów, figur oraz znaków w pracach Any Vostruchovaite oraz Aleksandry Herbiak-Dworczak nasuwa myślenie o wątkach narracyjnych, o opowieści bez słów, a więc takiej, jakiej doznajemy zmysłami. To uczucie, czyli percepcja, przypomina nam to, co doświadczamy, będąc w kontakcie z naturą, a także, w paradoksalny sposób, z pozostałościami dawnych, odległych i hermetycznych kultur. Zarówno nauka, jak też kultura, choć dostępne dla naszych zmysłów i analitycznego myślenia wciąż pozostają przed nami w pewnym stopniu ukryte.

W swoich pracach Ana Vostruchovaite i Aleksandra Herbiak-Dworczak na różne sposoby wykorzystują przedmioty i elementy kulturowe, odwołując się do zbiorowych i osobistych historii. W zbiorze „Nie zabijaj we mnie tego, co i tobie siłę da” stworzyły fikcyjną przestrzeń - instalację z rodem z baśni Lewisa Carolla, złożoną z obrazów, obiektów -rzeźb, podwieszonych tkanin żakardowych i delikatnych prac na papierze, przypominającą ponadczasowy wyobrażony krajobraz walk-in. To, czy jest to przedstawiona przeszłość i odnajdujemy się w grocie wypełnionej znakami naskalnymi, czy też jesteśmy na scenie przyszłego odrodzenia po apokalipsie, ostatecznie pozostaje niezdecydowane. Hybrydowym stworzeniom i przedmiotom, które często nawiązują do ludowych opowieści i mitologicznych motywów, towarzyszą palimpsesty zapisanych obrazów i papierów nawiązujących do haftowanych makatek. Prace obu artystek ujęte w instalacji konotują znaczenia tożsame opiece i pielęgnacji, jawią się jako siła podtrzymująca życie, tradycyjnie kojarzona z kobiecością i naturą.

Jaką rolę powinien mieć człowiek w obecnej rzeczywistości? Co stanowi o życiu i co odróżnia człowieka od roślin - czy jesteśmy częścią natury? Czy natura jest dla człowieka schronieniem czy zagrożeniem? Jak wyglądałoby życie bez nas? Są to tylko niektóre pytania zadawane przez Anę Vostruchovaite w przedstawionym zbiorze prac. Prace na papierze i gipsowe obiekty autorstwa Any Vostruchovaite wprowadzają nas w świat fantazji, pełen fikcyjnych stworzeń, które przywodzą na myśl rośliny oraz organizmy żywe. Tworzone często pod wpływem impulsu, dzieła artystki kreują fikcyjną rzeczywistość - posthumanistyczny świat, w którym człowiek przestaje dominować, nie pozostając już najważniejszym elementem. W swoich dziełach artystka równoważy znaczenie istniejących gatunków, odbiegając daleko od antropocentrycznego podejścia. W twórczości Any wyobrażone rośliny, kwiaty, krajobrazy mają nadrzędną rolę i są nadrzędną formą. Warto zwrócić uwagę, jak Ana Vostruchovaite wprowadza nas w swoje dzieła, podobnie do archeologa odkrywającego artefakty. Gipsowe obiekty artystki przedstawiające hybrydowe

rośliny – przeobrażające się, wijące i wrastające w otoczenie. Stanowią one aluzję do upodobania się roślin do człowieka, co można zaobserwować w pracach takich jak „Płodny kwiat” czy „Łuczynki”.

Zapis składający się z gestów, rytów, kresek splata się w ornamentalnym kapryście z atrybutami tkaniny artystycznej, na który składają się obrazy oraz prace na papierze Aleksandry Herbik-Dworczak. Przedkładany zbiór obiektów ukazuje potrzebę poszukiwania własnego pisma za pomocą abstrakcyjnych znaków, które stają się osobistą miarą czasu. Prace wymagające żmudnej, monotonnej procedury przez repetytywny rytm drobnych, miarowych ruchów wykonanych ręką sięgają do kultury szydełkowania, haftowania towarzyszącej starszym pokoleniom. Abstrakcyjne wzory wyłaniają się z symbolicznej, miarowej, transowej, ale wprawnej w pewnej mierze mechanicznej pracy, która zajmuje ręce i wymaga czujności związanej ze zmianą ściegu - dbając o założoną kompozycję. Powstałe z kresek, rytów struktury stanowią budulec obrazów, rozumiany jako transfiguracja samego procesu tworzenia i towarzyszących mu napięć emocjonalnych. Pełen nabrzmień obraz, jaki odczytujemy z rozedrganych i żywych struktur dopowiada intencje.

Instalacja „Nie zabijaj we mnie tego, co i tobie siłę da” zaprojektowana została jako kapsuła czasu, gdzie prace obu artystek są narzędziami do badania i introspekcji, tkając tym samym sieć odniesień i ech, które łączą dzieła sztuki z przeszłości. To szeroko zakrojone, transhistoryczne podejście bada pokrewieństwa i powinowactwa między praktykami artystycznymi starszych pokoleń, tworząc nowe warstwy znaczeniowe i łącząc teraźniejszość z przeszłością. Ze zbioru „Nie zabijaj we mnie tego, co i tobie siłę da” wyłania się historyczna narracja, która nie jest zbudowana wokół systemów bezpośredniego dziedziczenia lub konfliktu, ale wokół form symbiozy z naturą, bliskości do rzemiosła artystycznego, solidarności i siostrzeństwa. Zapisanym abstrakcyjnymi znakami strukturalnym obrazom i pokrytym rytmiczną grafiką pracom na papierze Aleksandry Herbik-Dworczak, towarzyszą wynaturzone, morficzne kształty prac gipsowych Any Vostuchovaite oraz pełne dramaturgii graficzne znaki na tkaninach żakardowych. W intrygującej symbiozie prace obu artystek wzajemnie rzutują na siebie obraz życia i przemijania, przywołując pozornie nieznaną, ale znajomą wspomnienie.

Instalacja „Nie zabijaj we mnie tego, co i tobie siłę da” to kolektywne przedsięwzięcie, które znakomicie współgra z otwartością Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski na innowacyjne formy wyrazu i projekty odnoszące się do współczesnych kwestii. Współpraca autorek z instytucją pozwoliłaby nie tylko na pełne zaprezentowanie gotowej instalacji, ale także byłaby możliwością na eksperymentalne rozszerzenie o nowe obiekty, pogłębiając twórczy dialog z zespołem kuratorskim.

Ana Vostruchovaitė

Ur. w Wilnie artystka sztuk wizualnych. W 2019 r. z wyróżnieniem obroniła dyplom na warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych na Wydziale Malarstwa. Mieszka i pracuje w Warszawie.

Wybrane wystawy:

Coming Out, Wola Retro, Warszawa, 2019

Jak istnieje czas i przestrzeń?, Muzeum im. Bolesława Biegasa, Warszawa, 2020

Nowy obraz. Nowe spojrzenie, UAL, Poznań, 2021

Jeszcze jeden turnus Krzywego Koła, Galeria Promocyjna, Warszawa, 2021

Od „abstrakcji” do abstrakcji, Fundacja Stefana Gierowskiego, Warszawa, 2022

Skądinąd, Turnusik, Warsaw, 2022

Konkurs Malarski im. Leona Wyczółkowskiego, BWA Bydgoszcz, 2022

Lubelska wiosna, CSK, Lublin, 2023

W Miękkości Mlecznych Tint, przestrzeń prywatna, Warszawa, 2023

Loostro, BWA Ostrowiec, 2024

Sploty, Nanazenit, Warszawa, 2024

Bagno zin, Survival, Wrocław, 2024

Trójkąt Lubelski, Muzeum Nadwiślańskie, Kazimierz Dolny, 2024

Nagrody:

Nagroda Rektora ASP w Warszawie za pracę dyplomową pt. Shift, 2019

Nagroda Fundacji im. Stefana Gierowskiego, 2019

Selekcja Coming Out. Najlepsze Dyplomy ASP w Warszawie, 2019

Aleksandra Herbig-Dworczak

Ur. 1992 roku w Łodzi, artystka wizualna, malarka i grafik. Absolwentka Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Dyplom z wyróżnieniem na Wydziale Grafiki uzyskała w pracowni Grafiki Wydawniczej i Ilustracji prof. Błażeja Ostoi Lniskiego w 2022 roku. Aneks z malarstwa przygotowany pod okiem dr. Arkadiusza Karapudy. W 2018 roku ukończyła Architekturę na Politechnice Warszawskiej, broniąc dyplom w pracowni architekta i artysty Konrada Kuczy-Kuczyńskiego.

Wybrane wystawy:

Wystawa dyplomowa, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie 2022

W Miękkości Mlecznych Tint, przestrzeń prywatna, Warszawa, 2023

Wystawa zbiorowa „Pańska skórka”, Ośrodek Działań Artystycznych, 2024